

Ερευνητικές Ανταλλαγές

Περιεχόμενα

Περιγραφή προγράμματος	3
Στόχοι του προγράμματος	4
Αναμενόμενα/Προσδοκώμενα οφέλη	4
Μέθοδοι	5
Προτεινόμενο πρόγραμμα	5
Πιστοποιητικό Συμμετοχής	6
Αξιολόγηση	6
Follow up	7
Πρώθηση	7
Budget & Fundraising	7
Ανθρώπινο δυναμικό	8
Στοιχεία επικοινωνίας	9
Περιγραφή & Εντόπιση προβλήματος/κατάστασης	9

Ερευνητικές Ανταλλαγές

Αθήνα, Αλεξανδρούπολη, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Λάρισα, Πάτρα

Η Ελληνική Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων Φοιτητών Ιατρικής (HeIMSiC), ως μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Οργανώσεων φοιτητών ιατρικής (IFMSA - International Federation of Medical Students' Associations), διοργανώνει το πρόγραμμα των ερευνητικών ανταλλαγών μεταξύ φοιτητών Ιατρικής που φοιτούν στην Ελλάδα και φοιτητών Ιατρικής του εξωτερικού.

1. Περιγραφή προγράμματος

Το πρόγραμμα των Ερευνητικών Ανταλλαγών οργανώνεται από το 1970 σε παγκόσμιο επίπεδο από την IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations). Οι φοιτητές Ιατρικής κάθε χώρας έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα Ανταλλαγών, μέσω της αντίστοιχης οργάνωσης - μέλους της IFMSA.

Το πρόγραμμα αποτελείται από δύο μέρη, την προετοιμασία και ανταλλαγή φοιτητών από την Ελλάδα (outgoings) και την υποδοχή φοιτητών του εξωτερικού (incoming). Στο πρόγραμμα συμμετέχουν κάθε χρόνο περίπου 70 φοιτητές Ιατρικής που φοιτούν στην Ελλάδα και περίπου 75 φοιτητές Ιατρικής από το εξωτερικό, διότι ορισμένες ανταλλαγές είναι μονομερείς.

Το **πρώτο μέρος** περιλαμβάνει δύο επιμέρους στάδια, τα οποία είναι τα εξής:

Το **πρώτο στάδιο** περιλαμβάνει το **Pre Exchange Training (PET)**, ένα workshop που αποτελείται από δύο τμήματα (PET 1 & PET 2) και στοχεύει στην προετοιμασία των φοιτητών για την ανταλλαγή τους.

Το **δεύτερο στάδιο** περιλαμβάνει την **Ερευνητική Ανταλλαγή**. Ο φοιτητής Ιατρικής εκπαιδεύεται για διάστημα 4-5 εβδομάδων σε ένα ερευνητικό project μίας Ιατρικής σχολής ή ενός ερευνητικού ινστιτούτου της επιλογής του, σε μία χώρα του εξωτερικού. Το ερευνητικό πρόγραμμα μπορεί να αφορά βασική, προκλινική, είτε κλινική έρευνα. Σε αυτό ο φοιτητής εκπαιδεύεται τόσο σε πρακτικές δεξιότητες όσο και στην απόκτηση θεωρητικής γνώσης, υπό την επίβλεψη αρμόδιου καθηγητή. Ταυτόχρονα, ο φοιτητής ανακαλύπτει τον τρόπο ζωής των φοιτητών Ιατρικής μέσα από δραστηριότητες πολιτισμικού χαρακτήρα (social program).

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν φοιτητές Ιατρικής ανεξαρτήτου έτους σπουδών. Η διαδικασία επιλογής συμμετεχόντων περιλαμβάνει εξετάσεις γνώσης χρήσης της Αγγλικής γλώσσας, ενώ παίζουν ρόλο και διάφοροι συντελεστές βαρύτητας, που διαμορφώνονται ανάλογα με το έτος φοίτησης, προηγούμενη συμμετοχή στο πρόγραμμα, αλλά και εθελοντική βοήθεια στην υποδοχή των φοιτητών ιατρικής από το εξωτερικό που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Το **δεύτερο μέρος** αφορά την υποδοχή φοιτητών του εξωτερικού και περιλαμβάνει την προετοιμασία τόσο για την εξασφάλιση διαμονής και διατροφής των φοιτητών, όσο και για το ίδιο το πρόγραμμα της Ερευνητικής Ανταλλαγής, όπως περιγράφηκε παραπάνω.

2. Στόχοι του προγράμματος

Οι στόχοι του προγράμματος:

Pre Exchange Training (PET)

- Γνώση των διαδικασιών που ακολουθούνται για την ομαλή διεξαγωγή των ανταλλαγών
- Παροχή πληροφοριών και γνώσεων για το πρόγραμμα των ανταλλαγών και το ρόλο της IFMSA
- Προετοιμασία και ενημέρωση των outgoings για τη διαδικασία και τους κανόνες που πρέπει να ακολουθήσουν
- Πολύπλευρη παροχή βασικών πληροφοριών και γνώσεων αναφορικά με τον μήνα της ανταλλαγής τόσο στο εκπαιδευτικό όσο και στο πολιτισμικό μέρος
- Εκπαίδευση πάνω στη διαπολιτισμική κατανόηση
- Ενημέρωση σχετικά με τον κώδικα συμπεριφοράς και επικοινωνίας στο χώρο του νοσοκομείου/πανεπιστημίου
- Προετοιμασία, άρα μεγιστοποίηση του οφέλους της συμμετοχής στο πρόγραμμα των ανταλλαγών

Ερευνητική Ανταλλαγή

- Εκπαίδευση των φοιτητών Ιατρικής στη βασική, κλινική και προκλινική έρευνα και τη μεθοδολογία της
- Απόκτηση εμπειρίας των φοιτητών Ιατρικής σε επιστημονικά πεδία τρέχουσας έρευνας της επιλογής τους
- Διεύρυνση γνωστικών οριζώντων των φοιτητών ιατρικής, εισάγοντάς τους σε διαφορετικές προσεγγίσεις κλινικής διερεύνησης, υγειονομικής περίθαλψης, και βασικές ηθικές αρχές και δεοντολογίας της έρευνας
- Εξοικείωση με διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα και τρόπους ζωής, απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων, γνωριμία με ένα διαφορετικό σύστημα υγείας και σπουδών, καθώς και εξάσκηση στη χρήση μίας ξένης γλώσσας
- Γνωριμία των ξένων φοιτητών με την τοπική κουλτούρα και τρόπο ζωής

3. Αναμενόμενα/Προσδοκώμενα οφέλη

Για τους φοιτητές Ιατρικής:

- Εκπαίδευση στις βασικές αρχές της έρευνας, σε τρέχοντα προγράμματα βασικής, κλινικής και προκλινικής έρευνας
- Συνεργασία με φοιτητές Ιατρικής άλλων χωρών
- Διεύρυνση οριζώντων σε ένα διαφορετικό ακαδημαϊκό περιβάλλον και γνωριμία με ένα διαφορετικό πολιτισμό σε σχέση με τη χώρα προέλευσης του φοιτητή
- Εξάσκηση στην χρήση ξένης γλώσσας (συνήθως αγγλική γλώσσα) τόσο στην ιατρική ορολογία όσο και στην καθομιλουμένη

Για τις Ιατρικές σχολές:

- Απόκτηση νέων ιδεών σε ερευνητικά θέματα από τους φοιτητές που εκπαιδεύονται σε μία ερευνητική ανταλλαγή στο εξωτερικό
- Ενθάρρυνση συνεργασίας μεταξύ των Ιατρικών σχολών, των καθηγητών και των συμμετεχόντων φοιτητών Ιατρικής

- Απόκτηση φοιτητών εκπαιδευμένων στον τομέα της έρευνας και στο αντικείμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος που παρακολούθησαν στην ανταλλαγή τους
- Δυνατότητα επαφής και επικοινωνίας με νεανικό κοινό από το εξωτερικό

Για τη HelMSIC:

- Εξυπηρέτηση του οράματος, των σκοπών και των αξιών της οργάνωσης
- Προώθηση της οργάνωσης και των δράσεων της προς τους φοιτητές, το κοινό, τα Πανεπιστήμια και τους εξωτερικούς φορείς
- Προσέλκυση νέων ενεργών μελών στην οργάνωση (recruitment)
- Ενδυνάμωση μέσα από τη σύναψη νέων συνεργασιών με εργαστήρια Ιατρικών Σχολών και ερευνητικών Ινστιτούτων
- Συμβολή στην προσπάθεια για ολιστική εκπαίδευση των Ελλήνων φοιτητών γύρω από θέματα Ιατρικής

Για τους εξωτερικούς συνεργάτες :

- Δυνατότητα επαφής και επικοινωνίας με νεανικό κοινό από το εξωτερικό
- Ευκαιρία εξέλιξης εκπαιδευτικών δεξιοτήτων
- Ανάδειξη ερευνητικού έργου

4. Μέθοδοι

Κατά το **Pre Exchange Training** χρησιμοποιούνται οι εξής μέθοδοι:

- Ομοταγούς εκπαίδευσης\ (Soft Skills Training) από ειδικά καταρτισμένους/-ες φοιτητές/-τριες Ιατρικής ως εκπαιδευτές/-τριες για την εκμάθηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων
- Παρουσίαση του προγράμματος και των διαδικασιών που πρέπει να ακολουθηθούν, από τους τοπικούς υπεύθυνους ανταλλαγών

Κατά την **Ερευνητική Ανταλλαγή** των φοιτητών, ανάλογα με το είδος της έρευνας (βασική, προκλινική, κλινική) οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται μπορεί να είναι οι εξής:

- Εργαστηριακές τεχνικές (μικροσκοπηση, καλλιέργειες κλπ)
- Μοριακές τεχνικές (PCR, ELISA κλπ)
- Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και ηλεκτρονικών συστημάτων
- Ιατρικές εξετάσεις (αιμοληψία κλπ)

5. Προτεινόμενο πρόγραμμα

Pre Exchange Training 1

Η ατζέντα του workshop προβλέπεται να διαμορφωθεί ως εξής:

ΘΕΜΑ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Εισαγωγή στις ανταλλαγές	10'
Το χρονοδιάγραμμα μιας ανταλλαγής	15'
Οργάνωση μιας ανταλλαγής	15'

Διάλειμμα	10'
Προβλήματα που μπορεί να προκύψουν και επίλυση αποριών	20'
Υπογραφή ιδιωτικών συμφωνητικών	20'

Το workshop διαρκεί 1,5 ώρες και η ατζέντα επιδέχεται αλλαγές.

Pre Exchange Training 2

Η ατζέντα του workshop προβλέπεται να διαμορφωθεί ως εξής:

ΘΕΜΑ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Εισαγωγή στην έννοια της ανταλλαγής	15'
Κώδικας επικοινωνίας στον χώρο του νοσοκομείου	15'
Συνεργασία με το Ιατρικό προσωπικό στο εξωτερικό	10'
Χρήση της αγγλικής γλώσσας στο πλαίσιο της ανταλλαγής	20'
Διάλειμμα	10'
Intercultural Learning Training	40'
Εμπειρίες από προηγούμενες Ανταλλαγές	30'

6. Πιστοποιητικό Συμμετοχής

Με τη συμμετοχή στο πρόγραμμα ο φοιτητής λαμβάνει πιστοποιητικό παρακολούθησης, που παραδίδεται από τον τοπικό υπεύθυνο Ερευνητικών Ανταλλαγών.

Προϋποθέσεις για την παροχή πιστοποιητικού του προγράμματος στους φοιτητές είναι:

- Παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος τουλάχιστον για το 75% του μήνα ανταλλαγής
- Υποβολή της φόρμας αξιολόγησης του προγράμματος
- Συμπλήρωση του ειδικού εγγράφου καθημερινής ενημέρωσης προόδου του ερευνητικού προγράμματος από τον φοιτητή (logbook)

7. Αξιολόγηση

Το Pre Exchange Training αξιολογείται μέσω καθορισμένων ερωτηματολογίων σε δύο επίπεδα:

- Φοιτητές Ιατρικής
- Τοπικοί διοργανωτές

Η ερευνητική ανταλλαγή αξιολογείται σε δύο επίπεδα::

- Φοιτητές Ιατρικής (incoming και outgoing)
 - Logbook: Έγγραφο που χρησιμεύει στο να σημειώνεται από το φοιτητή και τον καθηγητή ο χρόνος παρουσίας του φοιτητή στο project και οι πρακτικές εμπειρίες που αποκόμισε
 - Ηλεκτρονικές φόρμες αξιολόγησης
- Εξωτερικοί συνεργάτες

8. Follow up

Δύναται να πραγματοποιηθεί επιπλέον:

CPs Workshop | Αποτελεί ένα workshop που χρησιμοποιώντας μεθόδους ομοταγούς εκπαίδευσης, έχει ως στόχο την πολύπλευρη και ολοκληρωμένη προετοιμασία των φοιτητών από την Ελλάδα ώστε να υποδεχθούν και να βοηθήσουν τους φοιτητές Ιατρικής από το εξωτερικό προκειμένου να έχουν την καλύτερη δυνατή εμπειρία ανταλλαγής. Οι φοιτητές εκπαιδεύονται πάνω σε πρακτικά θέματα που αφορούν οργανωτικές δεξιότητες αλλά και ζητήματα πολιτισμικής ηθικής.

9. Προώθηση

Η προώθηση του προγράμματος πραγματοποιείται σε:

Φοιτητές Ιατρικής | Διανομή προωθητικού υλικού (factsheets, ενημερωτικά φυλλάδια), τοποθέτηση αφισών της Ιατρικής σχολές, μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook) και διαδικτυακοί τόποι των τοπικών επιτροπών της HelMSIC

10. Budget & Fundraising

Στον παρακάτω πίνακα υπολογίζονται τα έξοδα-έσοδα για κάθε τοπική επιτροπή σύμφωνα με τον Πανελλήνιο Προϋπολογισμό της HelMSIC.

ΕΞΟΔΑ	
Είδος	Μέσο κόστος ανά ΤΕ
Εξετάσεις Ανταλλαγών	
Προωθητικό υλικό	57.00€
Logistics	336.00€
PET Part I	
Logistics	11.74€
Coffee Breaks	22.53€
Μη Προβλεπόμενα Έξοδα	2.40€
PET Part II	
Logistics	11.74€
Coffee Breaks	22.53€
Μη Προβλεπόμενα Έξοδα	2.40€
Incomings Ανταλλαγών	
Διαμονή	10,888.00€
Διατροφή	412.00€
Welcome Package	176.00€
Social Program	29.00€
Outgoings Ανταλλαγών	
Εγγυήσεις από Bilateral Outgoings	530.00€
Εκτυπώσεις Συμβολαίων	16.00€

Μη Προβλεπόμενα Έξοδα (7%)	876.21€
Μερικό Σύνολο Εξόδων	13,393.55€
Τελικό Σύνολο (x7 ΤΕ)	93,754.88€
ΕΣΟΔΑ	
Είδος	Μέσο κόστος ανά ΤΕ
Εξετάσεις Ανταλλαγών	
Fees Συμμετοχής Φοιτητών	710.00€
Incomings Ανταλλαγών	
Fee Unilateral Incomings	1,800.00€
Εισφορά Unilateral Incomings	300.00€
Outgoings Ανταλλαγών	
Fee Bilateral Outgoings	9,540.00€
Εισφορά Bilateral Outgoings	2,120.00€
Εγγυήσεις Bilateral Outgoings	530.00€
Μερικό Σύνολο Εξόδων	15,000.00€
Τελικό Σύνολο (x7 ΤΕ)	105,000.00€

11. Ανθρώπινο δυναμικό

Αναστασία Χατζησταμάτη, Πανελλήνια Υπεύθυνη για τον Τομέα των Ερευνητικών Ανταλλαγών

Τοπικοί Υπεύθυνοι για τις Ερευνητικές Ανταλλαγές
 Λασκαράτος Αχιλλέας, Τοπικός Υπεύθυνος Αθήνας
 Μαλανδρής Παναγιώτης, Τοπικός Υπεύθυνος Αθήνας
 Πάνου Χρύσα, Τοπική Υπεύθυνη Αθήνας
 Γκούμα Ελευθερία, Τοπική Υπεύθυνη Αλεξανδρούπολης
 Παπαδάκη Δέσποινα, Τοπική Υπεύθυνη Ηρακλείου
 Παπαστρατηγάκης Γιώργος, Τοπικός Υπεύθυνος Ηρακλείου
 Χρονοπούλου Θεοδώρα, Τοπική Υπεύθυνη Ηρακλείου
 Φαναροπούλου Γεωργία-Γαβριέλα, Τοπική Υπεύθυνη Ηρακλείου
 Κοφονικόλας Κλεόβουλος, Τοπικός Υπεύθυνος Λάρισας
 Μαυρονικόλα Ευδοξία, Τοπική Υπεύθυνη Λάρισας
 Σπαθής Δημήτρης, Τοπικός Υπεύθυνος Λάρισας
 Τζουβελέκας Βαγγέλης, Τοπικός Υπεύθυνος Λάρισας
 Καρβελά Αλεξάνδρα, Τοπική Υπεύθυνη Πάτρας
 Ψαρομιλίγκου Βασιλική, Τοπική Υπεύθυνη Πάτρας

12. Στοιχεία επικοινωνίας

Ελληνική Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων Φοιτητών Ιατρικής (HelMSIC)

Ιστοσελίδα: www.helmsic.gr

Πανελλήνια ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας (e-mail): nore@helmsic.gr , projects@helmsic.gr

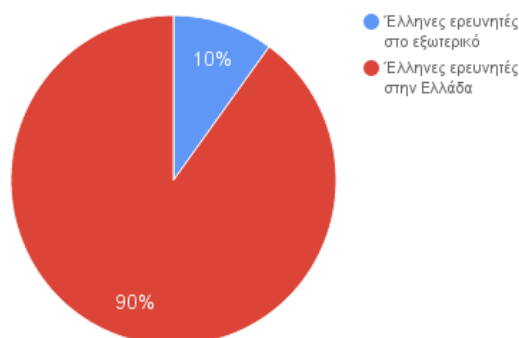
13. Περιγραφή & Εντόπιση του προβλήματος/κατάστασης

Ιατρική έρευνα στην Ελλάδα

Η ιατρική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα δε λειτουργεί σε ικανοποιητικό βαθμό. Η απόδοση χαμηλών κονδυλίων από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Ιδιωτικών Εταιριών προς τα ερευνητικά Ιδρύματα (συνολικά 7 αναγνωρισμένα ιδρύματα στην Ελλάδα για έρευνα Βασικής, Προκλινικής και Κλινικής Ιατρικής & Μοριακής Βιολογίας) αποτελεί ένα αίτιο της κατάστασης.

Ιατρική έρευνα στα Πανεπιστήμια

Η έρευνα των εργαστηρίων των Ιατρικών Σχολών στην Ελλάδα, υπολείπεται επίσης. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το 2010 ζούσαν και εργάζονταν στο εξωτερικό 120.000 πανεπιστημιακοί ερευνητές, περίπου το 10% του συνόλου των Ελλήνων ερευνητών. Το 2013, ο αριθμός φέρεται να είχε αυξηθεί στους 150.000.

Οι Ιατρικές σχολές της Ελλάδας δεν υπολογίζουν στον προϋπολογισμό τους υψηλό ποσοστό απόδοσης κονδυλίων για Ιατρική έρευνα, λόγω μειωμένου προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας. Τέλος, εν έτει 2017, ένα ακόμη πλήγμα για τα ελληνικά πανεπιστήμια, στα οποία η έρευνα υποβαθμίζεται ήδη λόγω της οικονομικής κρίσης, είναι η διακοπή των συνδρομών στις μεγάλες επιστημονικές εκδόσεις.

Σε επιστημονικά περιοδικά (journals) παρουσιάζονται συχνά πορίσματα που αποδεικνύουν το μεγάλο όφελος της συμμετοχής στην έρευνα για τον εκπαιδευόμενο φοιτητή Ιατρικής, τόσο σε επίπεδο προσωπικής εξέλιξης όσο και απόκτησης εμπειρίας για τη δουλειά του ως μελλοντικός ιατρός, καθώς και στην προσπάθεια που γίνεται για θέσπιση προγραμμάτων που ενθαρρύνουν τους φοιτητές να συμμετέχουν ενεργά στην έρευνα. (1),(2)

Εκπαίδευση & Έρευνα

Όσον αφορά στην εκπαίδευση των φοιτητών Ιατρικής της Ελλάδας στην έρευνα, [δεν υπάρχει καμία επίσημη οδός συμμετοχής και συμβολής ενός φοιτητή σε ένα ερευνητικό πρωτόκολλο](#), παρά μόνο άτυποι τρόποι επίτευξης αυτού από το φοιτητή. Οι Ιατρικές Σχολές δε διενεργούν προγράμματα συμμετοχής των φοιτητών στην έρευνα, ενώ οι φοιτητές διάγουν συνήθως το φοιτητικό βίο προσηλωμένοι στο πλαίσιο της σχολής τους, χωρίς εξωτερικά ερεθίσματα και δίχως να ανοίγουν τους ορίζοντές τους σε διαφορετικές πρακτικές και πλευρές της Ιατρικής, ούτε σε διαφορετικά περιβάλλοντα διαβίωσης.

Συμπερασματικά, σήμερα οι φοιτητές Ιατρικής στερούνται την ευκαιρία να εξασκήσουν βασικές αρχές της Ιατρικής Έρευνας και να συμμετάσχουν ή και να δημιουργήσουν (μαζί με τους καθηγητές τους) ερευνητικά προγράμματα. Οι φοιτητές ως μελλοντικοί ιατροί εμφανίζουν πλέον ανάγκες και έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν πιο πέρα από την απόκτηση της στοιχειώδους ιατρικής εκπαίδευσης. Η επαφή με την ιατρική εκπαίδευση και την έρευνα στο εξωτερικό, η επικοινωνία και η χρήση ιατρικής ορολογίας στην αγγλική γλώσσα, όπως και η γνωριμία με άλλες χώρες, πολιτισμούς, συνθήκες ζωής και ψυχαγωγίας καθ' όλη την πορεία, είναι δυνατότητες που τώρα ανοίγονται μπροστά στο φοιτητή. [Στηρίζοντας την προσέγγιση της εκπαίδευσης ενός μελλοντικού ιατρού ολιστικά, και όχι μόνο υπό τη μορφή μίας μονόπλευρης εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι δεξιότητες του φοιτητή καλλιεργούνται μέσα από το πρόγραμμα των ερευνητικών ανταλλαγών της HelMSIC.](#)

Βιβλιογραφία:

1. Protecting an Endangered Species: Training Physicians to Conduct Clinical Research, *Academic Medicine*, [April 2009 - Volume 84 - Issue 4](#)
2. Teaching research methodology in medical schools: students' attitudes towards and knowledge about science, *Medical Education*, [Volume 38, Issue 1](#), pages 81–86, January 2004